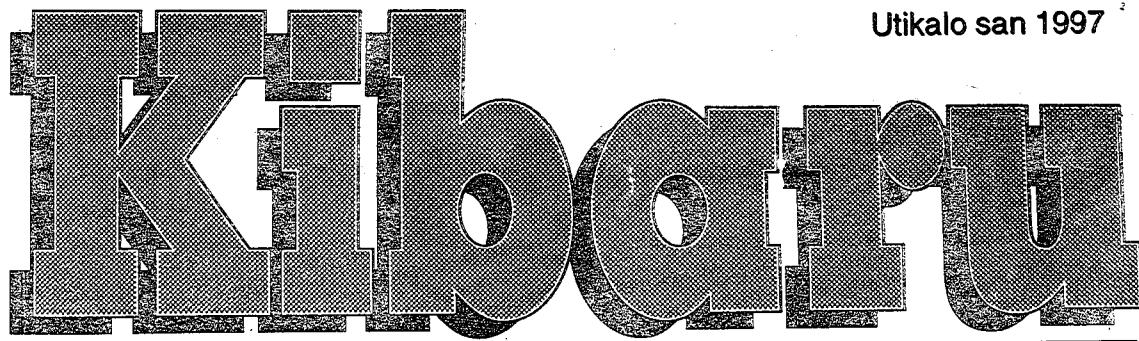

BAKURUBASANNI
 (nimoro 12 songo)
 Mali kono = Dorome 300
 Afiriki kono = Dorome 600
 Jamana were = Dorome 1000

Kunnafonisében bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 22-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 25nan boko307nan A songo : dorome 15

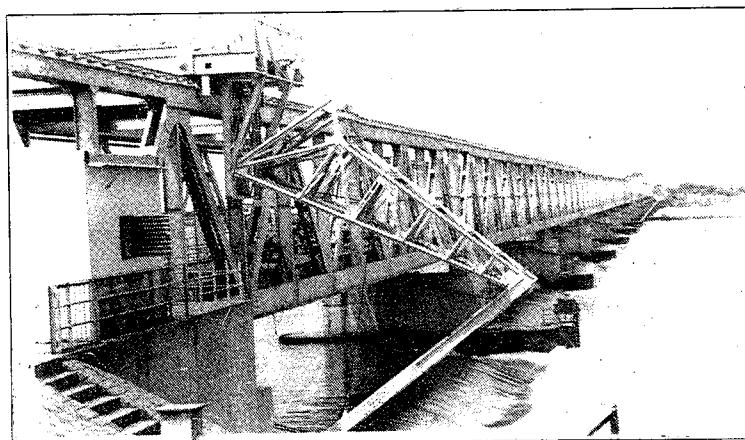
Marakala barasi be ka laben kura ye

Marakala pon dilannen don Segu köröyanfan fe. Kilo 35 de be Segu dugu ni Marakala ta ce. Marakala pon in be se ka sanga Mali faaba Bamako ponba fila ma, nka neći ni nafa minnu be Marakala pon na, o te Bamako pon fila faralen na njogon kan.

Marakala pon ye barasi de ye, min janya ye metere 872 ye. A be Mali keñekayanfan n'a woronduguyanfan tugu njogon na jamana yiriwali siratige la ani ka joliba baj walankatankonumansene kadara konosahelikungoyanfanwna.

Marakala barasi in hakilina soroła san 1925, Faransi forobabaaraw enzeniyeri do de fe, mintogoko Emili BELIMI. Kabinis san 1919 BELIMI tun be ka joliba baj labaarakogo jatemine ke Bamako ni Tumutu ce.

Barasidilanna san 1932 ni san 1947 ce. Akoronbonkarila san 1947, Zuwenkalo tile 30. Faransikaw y'a latemén Mali ka bolo kan, an ka

yeremahoronya talen ko, san 1961.

San 1980 waatiw la, Marakala barasisababula, dugukolotaari 50.000 tun be senne malo la, ka taari 5000 senne timikala la. Farajew y'a dilan a ka se ka nafa min lase Mali ma, caman bor'o la yeremahoronya sorolen kofe.

Segu mara in maloseneyoro in, n'a be wele ko : Ofisi di Nizeri, a nafa dögoyara ni Marakala pon ladonni kojugu ye. Barasi yoro caman tijena, sanko ji be walankata da minnu fe, n'olu be wele ko «wani».

O de koso Mali fangaso ni

gofrenaman y'a ganiya siriko fo barasi in ka laben kura ye san 1995 ni san 1998 ce. O baara kunfölo telimanw daminera san 1995 nowanburukalo la.

An be don min na i ko bi, Marakala barasi lakurayali musakaw benna sefawari miliyari 10 ma, minnu donna jiwalankata da 488 dilanni dafe, olu

je 3

KONOKO

Maliboula, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083,

«AN KA MALI KE JAMANA BINKENEMAN YE»

Kabini Mali y'a ka yeremahoronya ta san 1960, setanburukalo tile 22, jamana nemogom minnu temenna nogon ko, olu bee sominna k'an ka jamana be ka yelema ka ke fugakene ni vulakolon ye ka t'a fe, k'a sababu ke jiritigeba ye. K'a soro an te ka fen turu tigelenw nona.

O kadara kono, kabini o waati, politiki nemogow ni fangaso nemogow ye feere caman tige jirituruko la. U sera ka jama dalaje jirituruko la, nka o jama fanba tun hakili la, k'u tun be ka jiri ninnu turu faamaw doren de kama, n'o te u te k'u turu walasa ka jamana kisi ja n'a kasaaraw ma.

O misali be se ka ta mun kan ? Faamaw ka wele waati la, u tun be bo i ko kono kulu ni dununw ni balaw ye ka jiri ninnu turu, walasa k'u yere kodiya jamana nemogow ye. Nka tige yere la, u dan ye jiriw turuli ye o don kelen na, bawo n'o don tun temenna u mago foyi tun tu ladonni na.

Feere kura min sigilen file senkan k'a wele :

«AN KA MALI KE JAMANA BINKENEMAN YE», a naniya bora Mali minisiriso la, min ka wale nesinnen don kungokonona yiriwali n'a lakanani ma.

«AN KA MALI KE JAMANA BINKENEMAN YE», o ye feere kura ye min bolodara k'a nesin jiri caman turuli ma, ka ji lasagon k'a don an magone daw fe ani ka dugukolow lakana.

Cikelaw ka minisiriso ye wale in min naniya siri kabini san 1996, a y'a nini feere kura in kono na malidenw bee fe, jirituru in kana ke waatilako ye, nk'a ka ke laadalako ye Mali tonkun naani bee la, walasa jamanadenw bee k'i hakili to jamana ka nafawla, ja n'a kasaaraw keleli la ni jekabaara ye, k'a damine fangaso la ka temen kenyereyew ni demekejekulu werew fe. Minisiriso y'a nini bee fe, an bee ka nin wale nafamaba in k'an kunko ye, kabini jiriw turuwaati fo ka na s'u ladonni n'u klosili ma. A jirala ko baara in ye bolodijogonma ni fasodennumanya taamashiyen de ye, an bee ka kan ka min k'an yere ye, k'a bo togojiniya baara la, i n'a fo a tun be ke cogo min na fanga folow waati la.

Feere kura in bolodali ma ke kufeko ye, a jateminera k'a ye ko Mali kungokonona yiriwali minisiriso ciyakeda kerkenkerennenw ni togodalamogow y'u seko damajira ke ka dese an ka dugukolo nagasili keleli la ka temen, o de ye minisiriso in bila feere kura in dabalili la.

«AN KA MALI KE JAMANA BINKENEMAN YE» :

Be wele bila hakilinumantigi bee ma, k'ajirula, ko n'an ma wulika do fara anka cesirijala jijalikan, dugukolonon ni jirintanya be nini ka finge belebele bila Mali ka netaa la.

A jirala k'an ka kan, k'an fanga ke kelen ye wale gelen minnu tiimeli kojuman na, Mali yelemai la k'a ke nema jamana ni jiritu ye, o fanbaw file :

- * Sigirow lakanani ni ja n'a kasaaraw keleli;
- * Sigirow neemayali ni jiriw ye, walasa k'an ka dijelatige nogoy'an bolo;
- * dugukolo minnu nonna jiwoyow fe, ka jiri kuraw turu olu kan;
- * Ka jikunben balanw caman dilan.

N'an y'an sigi, k'an miiri doonin, an b'a ye ko wale kofolen ninnu te mogo kelen doren kunko ye. A kera nafako ye o, wali kasaaroko, an bee be do soro a la. Naniya talen in ye fasobaara de ye, bee dama ka kan min na, faama fara faantan kan, in'a fo an kelen-kelen togoladu kunko.

Utikalo donnen don ni sanjiba nali waati ye Mali kono, o dey'a to, kalo kerkenkerennen in sugandira feere kura in dantigeli la, ani k'a bo a sira fe, bawo a ka ca Ala fe, jiri minnu mana turu o waati la, olu ke ka teli ka balo. Kayi mara kofe san 1996, feere kura in kafilanan sifileli kera kulukoro mara kono, san 1997 utikalo tile 9. O don kelen na, Mali seleke naani bee la, maraw fara serikiliw ni arondisimanw kan, dogokun kelen de kera jirituru la ani dugukolow lakanani n'u ladonni, walasa ka ja ni dugukolonon kel.

<<AN KA MALI KE JAMANA BINKENEMAN YE>>
Awajibyalend fangaso fe, k'o wale in ka kan ka don jamana dugumisenw yiriwali feere bolodalenw bee kono, ka tali ke ni dugu kelen-kelen bee n'a kecogo n'a laada kan.

Bamananw ko : « Tige foko tan ka fisa ni kuma kalantan foko kelen ye ». O kadara kono, a jirala ko feere kura in nesinnen don fen minnu ma kerkenkerennenya la, hakililajigin sira kan olu file :

- * Jirituru ni ji lasagonni ni dugukolow ladonni;
- * Dugukolow lakanani ani k'u nena maya ni nogow ye;
- * Balanw dilanni ka dugukolonon kel.

«AN KA MALI KE JAMANA BINKENEMAN YE»

Korofokan in ye wele de ye ka nesin Malidenw bee ma, an k'an miiri, k'an taasi, ko feere in mana ke nafako wali kasaaroko ye, a taa ka maliden si dan, dugubakonmogow fara kunkokonmogow kan.

Marakala barasi bë ka laben kura ye

(IE fôlo tɔ)

minnu bë ji lamine ani k'a labila walasa an ka se k'a don an magonédaw fë, n'a ma ke ni tineni ye.

Baara in kera ni Alimani demekéjekuluni dijé warimarasoba ka déme ye. Baaraw këbaga ye Faransi ciyakëda döye min bë wele ko : «SDEM».

Ajirala ko kabini Marakala pón injora a san 50 yenin ye, ninbaaraba ninnu tun nögón ma deli ka k'a la. Jékulu sigira senkan, min ka baara bëna nèsin a kòlòsili n'a ladonni dörön ma, walasa an kana bolo fila d'an sen kan ka san 50 wëre kono.

A jateminéra ko Marakala barasi tun ye degunnin bila kurunw bolili la bajikan, o de kosoñ u ye pón dondaw dilan, kilo 6 nögón, ba kininbolo fë, walasa kurunw ni batonw témenni bë se ka nögoya barasi jiwalankata négew ni nögón ce, n'a ma ke. ni baasi ye.

Folo, mogo 15 de tun bë nögón déme pón donda ninnu négew lajiginni n'u lawulili la, walasa batonbawka témén. Nka, an bë don min na i ko bi, o baarakelaw ka némogó ko mogo kelen dörönpe b'o baaraw bëe ke.

Badingeba 3 minnu sennen donk'ubilababala, n'o bë Masina ani ñono saheliyanfan ni badinge min tògo daien don «Kositi - Ongoyiba» la, n'o bë Dugabugu ni Siribala taari 5000 timikala forow sonjila, sefawarimiliyarisaba donna olu labaarali dafé.

Bisigiya jate la, san 2000 waatiw la malokama tóni 630.000 de bëna soro Marakala pón labenni sababu la. An file yoro min na, Ofisi bëna malokama tóni 40.000 sene san 1998; san fila mana temen o ko tóni 55.000 bë far'o kan.

Ofisi némogosoy'ajira k'ubëna yéléma don u ka baarakcogo koro

la ni bénkansében dilanni y'u ni malosénelaw ce, walasa u tun b'u lasiranni min ke, i n'a fo surukuba ni bakorónw, o ka dabila pewu.

Ofisi cikelaw ka jékulu némogó Usumani TURE ka fôli la, fén kelen min bëna u ni Ofisi je baara la, o ye ji laseli y'olu cikelaw ma.

Nka, o n'a taa bëe, jisongo ma nögón de ! Bawo forokéné taari kelen sónniji musaka bë sefawari waa woɔro ni waa segin ni kó ce.

Siranyoro wëre min bë baara kura bolodalen ninnu na, o ye nögó cayaliye dugukolo la, min bë seka na ni dugukolo nafa dögoyali ye. A jirala ko dugu 154 minnu jensennen don Ofisi kéné kan, olu ka nögó donta hake bë se fo tóni 15.000 ma san kono. A ninña cikelaw fë, u k'u nèsin farafin nögó ma, bawo o kasaara ma bon.

O témennen kó, jegew fana temensirako tun jate minelen don barasi wow ni nögón ce, a dilanbagá folow fë, bajidontuma samiyé fë, hakili tor'o baara fana la, walasa an kana na jegew bònë u ni na, k'a soro u nafa te doonin ye.

Ñaniya wcréw tara i n'a fo duguko lo taari 60.000 labenni Memé ani Faramake sanni san 2010 ce, walasa ka sene yiriwa, ka soro labugun. NBewani dugukolo taari 3000 labenni baara ciké kama, o ye noba bë k'a ban.

Ofisi di Nizeri ka soro taabolo kura waga bolen in ye fén ye, joyoroba bë min na saheliyanfan maraw ka dunkafako tiimeli konuman na.

Feeëc kura in ye jigiba y'an ka jamana bolo, min bë se k'a tògo koro lasegin a ma, n'o tun ye «farafinna jigine» ye, ka dunkafa sabati Mali n'a kerefe jamanaw bëe kono.

H. MAYIGA
Basiriki TURE

Mali, Moritani ani Senegali

Dijé lamini demelijekulu «FIDA» ye dolariwari miliyon 38,7 jurudon Mali, Moritani ani Senegali la zuwéenkalo tile 26, san 1997. Wari in bë ke ka Manantali babili kuranko sabati; kuran fanga ka kan ka se megawati kemefila ma. Hakilijigin siratige la, Manantali babili dilannen don bafin kan, Mali la. Babili in dilanna walasa ka kuran ni ji lase Mali, Moritani ani Senegali yoro çaman na; kérénkérénnyenya la Senegali bakéréfémogow ni Mali körönfela.

Banki Mónjali ni Badama Dukure

Tapelike mansin ka dalasébenni

Bamananw ko : «N ma nin ye, n ma nin mën, i'm'a mëen sila de». An bëe lajelen be tapelike mansin don kabini tumajan. I b'i tége digi min butonw kan, n'a be sëbenni ke sëbenfura kan.

Tapelike mansin suguya cayara an bë don min na, i ko bi, fo a dow sëbenni bë bo jabolan kan, walasa i k'i ka filiw ye, k'u latilen.

Nka suya donna mansinko la laalimu fë, bawo tapelike mansin kura dö labenna sisan, tége té digi min buton kan, nka hadamaden bë kuma cogo min na, a bë kuma o kuma fo, subahana mansin in b'o bëe sëben, k'a soro i tége ma se buton si ma. Mansin in bë se ka jate kunnasébenni mansin ye, min bë se ka danje 100 nögónna négen sëbenfura kan miniti (sanga) kelen kono.

Muradi Siyari
Basiriki Ture

Malicikela waribatigidɔka bilasirali kumaw

Cikela caman be Mali kono, minnu kera waribatigi ye, k'o sababu ke u ka baara faamuyalicogo numan n'u ka cesiri ye. Dow ma lakodon fo ka se togo soro ma. Dow ye togo soro jamana doron kono. Dow ye togo soro jamana kono, an'a kokan. O do ye Adama Sanogoye, min be bø Kaniko dugu kono, n'o be Kucala fe, Sikaso mara la. Ale si ye 63 ye. A ye fen o fen soro a ka dijelatige kono, o bees bora dugukolo de la. Ala ye wari nogoya a ye, f'a sera ka sefa miliyon 5 soro cike la ninan san kono.

Adama Sanogotogo sera Suru dugu cikela minnu ma, n'o dugu be Burukina jamana la, olu y'uka mogo dow lawuli, ka n'a fo Kaniko, k'a ka baara kecogo nedon, walasa ka t'a ladege. O siratige la, a ye bilasirali kumaw dama de f'ye, k'a jira, k'ale te fen were don senko ni baganko ko. A woldola, k'a lamo, k'a t'o sira de kan. A ma don lakoli la. A ma taa tunga la. A m'a sebe don fosi ma ni cike te, k'onegon cogo bees la, fo k'o faamuya. A tor'ola, fo Ala barika la, a ye soro ke, ka wasa, ka lakodon Mali kono, an'a kokan. O de kama, a ko Burukina jamana cikekow minisiri doyere wulila, kan'a ka baara kelenw laje fo Kaniko. O de kama fana, a ko Malifangasoye cikela faamuyalenw ka medayi d'a ma. O y'a sora ye simansow jo a ka duw bees kono, ka kuran k'olu la, min be lataama ni tile funteni ye. A ko telewison b'a bolo, ani tarakiteri fila, donitamobilis kelen, tigaworomansinkelen, k'o fara misidaba caman ni wotoro caman kan. A ko k'a ka baarakelaw ye mogo wooro ye, k'o far'a yere ka denbaya mogo dow kan, denbaya min kono mogo hake ye mogo 50 ye, minnu balo n'u musakaw bee b'a kan. A ko hali ni soro tun benna denbaya baloli ma, o ye fenba ye. Adama Sanogo y'a jir'a ka dunanw na, k'a be nin bees f'u ye, walas'u ka don, k'ale ye wari ni fen caman soro dugukolo la, cogo min na, u yeref fana be se k'o nogon soro, n'u y'u sebe don cike ma, ka d'a la, ko

dugukolo te mogo janfa. Okama, a ko k'ale ka kene seneta bees lajelen ye taari 30 de ye, taari 15 ye koori ye; taari 7 ye kaba ye, a to taari 8 ye tiga ni no ye. A k'a be koori ni no toni 2 soro taari kelen na, ka kaba toni 3 soro taari kelen na. A ko ninan, san 1997 la, a ye koori toni 26 de soro, min nafolo kasabi bennna sefa miliyon 2 nitila ma; k'a ye waa 100 soro kabakena ia; ka miliyon kelen ni waa 400 soro kabakise la; ka wa 50 soro tigakene la; ka waa 40 soro cikebaaraw la, mogo werew ye, n'a ka cikeminew ye.

Labenniko ni baarako siratige la, walasa k'a ka soro yiriwa, a ko k'ale te fosi ke, n'a ma nininkali ke cikekow donbaga faamuyalen do la folo. A ko cikedugu nenama te yoro si jamana kono, n'o mogo sigilente yen cikelaw kabila la, walasa k'utanga kunfebara ma. U be lasoro foroba ciyakedaw ni cikejekuluw la, wali «CMDT» marabolow kono. A nafa minnu b'olu sirataamali la, o de be baara nogoya. NI baara nogoyara, soro be bugun. N'o kera, cikela be wariba soro, ka bo nogon la. A k'olu fe Kaniko dugu kono, cikela waribatigi jera, k'u bolo fara nogon kan, ka lakoliso ni dogotoresojo, an'olu baarakelaw siyoro, ka tila k'o baarakelaw jini fangaso fe, fo k'u soro. A kon cikelaw benna yoro oyoro, u be faamalamogow ni mogo kalannenw wajibya k'u sagow k'uye. O b'i n'a fo senedugukoloko, seneminenko, senefensiko, nogon ni furako, ani jurutaliko. A k'u sagonako do fana y'u ka kumankanw laseli dabilali ye mogo werew fe, faama kunda ani politiki kunda, wali kokandeme jekuiu kunda. A ko ben de b'a to mogo te kuma tugun u togo la, wali ka bila u no na. A ko k'ale dalen b'a la, ko ni cikela faranfasiyara, k'a lafon a neema, n'a ma ke cikekow minsiri ye, a be se ka ke depite ye, k'a tongonw jorenankow nefo. A ka folo, ni cikelaw y'u joyoro minen fa, k'a jira bee la, ben tena ke fosi kan yoro si, ka n'o cun u sigilen kan.

Zuli Wedarawogo
ni Amadu Gani Kante:

Sobon Nafa

A jirala Faransi Afiriki sobonba sabanan senfe, min kera Lønshan, n'o ye Pari sobolikeneba do ye mekalo tile 25, san 1997, ko farafinnajamana do, i n'a fo Senegali, Kodiware, Mali, Benen, Burukina Faso, Kameruni, ani Kongó, ko sobon be nafa min lase u ma o be se sefa miliyari kemefil ma; ka fara baarada baa saba nogonna kan.

Ko sobon be nafa min lase jamana kofolenw ma, nisongo ni salenw t'o nafa nogon lase u ma. O siratige la, Senegali sobonciyakeda yelopitaliw ni furakelyo rø caman werew jo jamana kono. Mali la, «PMU» ye cemancekalanso 4 jo, ka mobili caman san ka di polisiw ni forobabaarada dow ma. «PMU» kera sababu ye ka telewison lase jamana yoro caman na.

O temennen kofe, a jirala ko sobon kera sababu ye ka kolon caman sen Benen; ka ciyakeda caman dayele Kameruni; ka furakelyo rø caman jo Kongó. A kera sababu ye fana ka poroze caman sigi senkan jamana kofolen ninnu kono.

Badama Dukure

Faransi

Aminera ka bo Faransilakalitasaben dow la ko taratadon, zuwenkalo tile 17, san 1997, Faransi faaba, Pari dafedugu, Wensenni sobonna do ye faransiwari miliyon 4 ni ko soro «kente» la, n'o ye sobon ye, so duuru folow jate be mine min na. Faransiwari miliyon 4 ni ko be ben sefa 413.394.800 ma. Sobonna in ka bota kera sefa kemefila doron de ye.

«Kente» sigira senkan Faransi kono kabini san 1989, setanburukalo la. A ka san wari soro be ben miliyari 12 ma. Jatemine law y'a semeniya ko «kente» ka san kelen nafolo soro ka ca ni Mali «PMU» ka nafolobaarata mumu tilance saba ye. Hakilijigin siratige la, a jirala ko «kente» ka soro te se cogo si la ka temen wari hake min kan, o ye faransiwari miliyon 14 ani ko ye.

Farafinw ye ku seneccogo wəre jira tubabuw la Benen dugu do kono

Seneckow labarikalicogo nininikela tubabukē fila ka baara y'ulabō Faransi, n'o y'u ka jamana ye, ka taa baara kē Paraku n'o ye Benen jamana dugu do ye. O baara senfe, baribaw, n'o ye Paraku marabolo siyalamogō dōw ye, minnu tōgō bolen be kusenekow la, olu ye fēn do jēf'u ye ku sōrcogo wəre kan, u ka dōnniya ma se min ma fōlō, n'u m'a mēn u tulo la fōlō, kuma te k'a y'u ne la. O ye kungokōnoku turulicogo do ye, min b'a bayelēma k'a kē ku lakika yēre ye, n'o be sene forow kono. O kungokōnoku fana be dun, nk'a te kōgo i ko ku lakika. A ka jan n'o ye. A nafa bēs y'a ji ye, ka sōro ku lakika be sene a bu dama de kōson. Baribaw b'a f'o baara ma ko ka «dunan» kē «dugulen» ye. Dunan ye kungokōnoku ye, min be taa sen kungo kono, ka n'a turu kokura, forow kono. Dugulen ye ku lakika ye.

Fēn min ye baara kēcogo ye, a jiraa ko ntugun de be wuli ka kungokōnoku turu a la. Nk'a be turu a kun de kan. O la, a diliw be jigin dugu jukōrō. O de y'a feēre gundo ye, bawo, n'i y'a ye kungokōnoku te kōgo, a diliw be bō,, ka yēlēn sanfe, ka t'u meleke a kēfē jiribolow la, ka sōro ku lakika diliw be jigin dugu jukōrō. O jate be kēne kan, k'a masorō, ni ku diliw be yēlēn sanfe, a te kōgo, a bēs be kē ji ye, n'a diliw be jigin dugu jukōrō, a be kōgo, k'a bēs ke buye. Kabini lawale la, Paraku marabolo n'a lāminiw kusenelaw, fo ka se Nizeriya jamana kusenelaw ma, olu b'a feēre dōn, bawo, a sifileli ma kotige, f'a yera tuma minna k'a sōro ka bon, k'a d'a kan, a be bugun, nafa b'a la, a ka di mogō ye. O feēre min be senna, n'a ma se ka dabila,, a nafa kōson, o nefora tubabuw ye tuma minna, olu dabali banna, f'u y'a jira ko dan te dōnni na, ko don o don, tulo be taa kalanso. Nin h'a jira ko seneckow labarikali walew te tali kē farajēko ni farafinko kan, a te tali kē mogō kalannenko ni kalanbaliyako kan, a be tali kē fen min kan, o ye feēre ye, n'o yēre be tali kē kōlosili, nēmadali, nininkali, timinandiya, ani cēsiri kan. Olu ye fēnw ye, bēs ka kan minnu na dijē kono, fo n'u te kun mogō minnu na, n'o ye salabaatōw, dusumangow, kolabanbaliw, ani mogō minnu be kōrōtō, ka ko dōw dabila, n'u m'u sago sōra la

sine kelen, wali yōronin kelen. Omisaliye Paraku balibaw, ka kungokōnoku bayelēmalicogo ye, k'a kē ku lakika ye. Osiratigē la, a jiralakoturukokelen t'a ku bayelēma; kosankelenyērē t'a bayelēma; k'a baara mēen o mēen senna, a man gelēn bawo, tigeli ni turuli dōron don, ntugun wulilen kōrōw kōno. A kusenelaw ka kuma la, n'i y'a sen san min na, i be sin k'a turuko fōlō kē. N'a falenna, fo k'a nugu ola, i b'a sen, ka turuko finanan kē. O be ben senniko fila ni turuliko fila ma, san kelen kono. Segin be k'o baara kan, fo ka san 3, wali san 4 sōro. Ni san saba don, obēben senniko 6 ani turuliko 6 ma.

Nisan naani don, obēben senniko 8 ani turuliko 8 ma. N'a falenna o la, fo k'a sentuma se, a be kē ku lakika ye, min be caya, fo ka temen mogōw dōnyōrō kan. Sōro ni nafa minnu b'a la, o te ku kōrōlen na. A baara diyayōrō y'olu de ye. O de fana kōson, k'a ta Benen jamana la, fo ka se Nizeriya jamana ma, o kusenelaw tugulen n'u balannen b'a baara la cogo bēs la. O temennen kō, nininikēlaw y'a jira ko baloko la, ku bayelēmalen nafa ka bon farikolo ma ni ku lakika ye.

Piyeri BARO ni
Amadu GANI Kante.

Dōnnikēlaw be SIDA fura sōroli sira kan

Dogotorōw ye nōgon sōr'u ka kūnbēn do kēne kan, min kēra Awirilikalo laban na Zēnēwu dugu kono, n'o ye dijē kēnēyakow jekulu «OMS» nēmōgoso sigiyōrōye, Suwisi jamana kono. Akunben nēmōgoya tun b'a jekulu in kūntigi yēre de bolo, n'o ye Dogotorō Hiroshi Nakajima ye. A baaraw tun nēsinnen be bana min kēlēlī ma, o ye SIDA ye, min dōnnēn be n'a ka mogofaga ye, bawo, fura ma se ka sōr'a la, hali bi. O siratigē la, «OMS» nēmōgō y'a jira kēnēyakow tigilamogōw la, ko nininikēla minnu cēsirilen be sida fura sōroliko la, k'olu dōw bolo benna fura suguya saba ma, minnu mana, fara nōgon kan, k'u di sidato ma, u te banakise silasa, ka banabagato kēnya, nka, u be banakise bali ka kōgo, ka banabagato farikolo tijē, ka t'a fe. A y'a fo mogō ye, ko hali n'a danna o dōron ma, a te se ka fo ko fura sōrola SIDA la, nka, a be se ka

SIDA banakise sōrobaga Luki MONTANE

fo ko SIDA te mogō faga tugun. O yōrō la, a y'i kanto, ko n'a fōra SIDA te mogō faga bilen, o kōrō te dijē jamanaw n'a demejēkuluw k'u mago bo SIDA bana kūnbēnni walew la, k'u jigi da fura saba sōrolen ninnu kan. A y'a fo k'o furaw sifileli waati ka jan. A be ben dōw ma, a te ben dōw ma. O bēs la, a ko fēn min y'a furako tijēyōrō ye, o y'u sōngō gēleyacogo ye. Nifurakeli kuntaala tora ka janya, a be dadigi nafolotigi dōw la. Fēn min ye faantanw ye, farajēla ani farafinna, olu ta y'a la mēnni dōron de ye, ka d'a kan, olub'usi bēs kē, ka sōr'u ma furaw tako kelenpe sōngō sōro. O siratigē la, a ko furakeli sōngō ye dolariwari 1.000 fo ka se 1:500 ma, kalo kelen dōron kono, n'o ka ca ni sefawari miliyon tilance ni waa biduuri ye. A k'a furaw tali ye timinandiya dan bēs ye, bawo, furakise 15, fo ka se 20 ma, o de be ta don o don, ka kon dumunituma jē; kalo kelen jalen kono. A be k'o cogola, fo dōtōgotorōw k'u sago sōro tuma minna. Dōw ta be mēen, dōw ta te mēen. A mana kē cogo o cogo, kalo kelen furakeli wari sōrobagaw ka dōgō dijē kono. O b'a jira ko SIDA be fēre a ka mogofaga ma fo k'a fura sōroli nōgoya faantanw bolo. Sanni o ka nōgoya, «OMS» nēmōgō y'a jira ko fura kelen min be SIDA la, ni wari te b'o la, o ye jantonyērēla ye, min ye yērētanga ye, ni bēs b'o minenkō kalama ka kōrō, n'o tōgō ye ko kapoti, wali mananin, wali fugula nafama. A ko jantonyērēla doron de be waritigi ni faantan bēs kisi SIDA ni bana wērew ma, cēw ni musow be minnu bila nōgon na, n'u jera nōgonis, ka sōro bana be do la.

Amadu GANI Kante

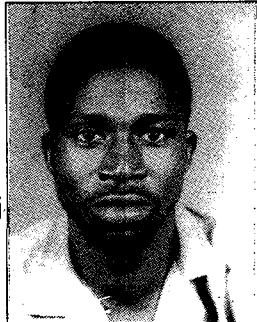
Kibaru Kanubagaw Kuma Yoro

Ne hakilinata «BNDA» nemogoba ka jaabiw kan

Ne Siyaka Kumare ye balikukalan karamogo ye, ka bo Fiyena, Kulukoro mara la. An balimake «BNDA» nemogoba ye nininkali caman jaabi, u ni senekelaw ce kowew kan. Ne sonna daw ma; nka n ma son yoro daw fana ma.

Tine yere la, senekela caman be wari juruta banki la ni kan min ye, wari te don o da fe. Ne be do kalama a ko la; k'a sababu ke, a be san 5 bo bi; ne ye sekereteli ye duguyiriwaton na.

Ton mogo daw be wari nini, k'u bema senekemisiw san; nka ni wari soro, a be don da werew fe, i n'a fo motobasanw, musofuruw. Dow yere b'u ta ke «Nbediya» ye ten, ka soro hali senekemisiw kelen t'u bolo. Hali angere minnubeta, k'olu

Siyaka Kumare kekooriw koro, olu dow be feere samiye fe. Misali: Nogobore kelen songoye d: 2160 ye. Ni taari 2 be senekela min bolo, o ka nogo nininta be ben bore 8 ma; o ka kan ka don taari 2 la. Ne be bore 3 feere k'o warije min k'o dun; n be se ka bore kelen feere warije d: 1500, walima d: 1700 nogonna, ka laban k'o julu sara d: 2160; nin n'a

nogonna caman !

Min ye julu doncogo ye tonw kono, nemogow ni ton sekereteli ka tinefobaliya be ke sababu ye julu ka don mogo daw la ton kono, minnu te se ka julu sara. O be ke geleya ye ton ni waribon ce.

Misali : Tonden do ye d. 20.000 julu nini, k'a be a sara san 3 kono. sanniton ka nin julu suguya don, a ka kan k'a tigi ka san temennen soro de jateminne folo. Ni jateminne y'a jira ko julu in ka ca jurupinina ma, a be fo a ye ko julu nininen be se ka don a la. Nin walew n'uogonna be bankiw ka baarawnogoya kosebe jurudon siratige la.

Ko «BNDA» ka tonow ka dogo, ne ma son o yoro ma. «BNDA» ka julu tonow file :

- Julu kuntaala min ye kalo 6 ye, ka t'a bila san kelen na : o tono ye 11% ye. Saya nesigiye 05%; o mana fara kembe o kembe 11 kan, o bee ben 11,5% ma.
- Julu kuntaala min ka surun, i n'a fo kalo 2, ka se kalo 4 ma, o tono ye 10% ye. Ka soro banki «B.M.I.S.A» ka san kelen tono ye 9%; san 4 julu tono ye 10%.

Ne ka foli be ka taa Nanze Samake, Basiriki Ture, ani «BNDA» nemaaba ma, k'u walenumandon.

Siyaka Kumare
Balikukalan karamogo Fiyena.

AN SERA MIIRI YE TEN SA !

Anw farafinw sera miiri ye ten sa !
Anw sera taasi ye ten !
Wa, anw sera yere mahoronya yeten !
Dine be yoro minna bi, farafinna kono, kele be fan bee la. Ne ko, a fo anw farafinw te se ka feerew tige ten sa !
Walasa ka nin keleba in labo farafinjamanaw la. Ne ko, farafinjamanaw nemaaw ma kalan de wa ? N'a y'a soro k'u ye kalan ke, u ka wuli ka kele ban an ka jamanaw kono. Sabu ne ma joyoro were ye kalan na, kodon ko. Wa ne fana ma d'a la ko mogo be kodon, ka tila ka son mogo werek ka na aw bila nogon na, ka nogon faga ni marifaw ni mugujuguw ye, aw yere ka jamanaw kono.

Nbalimake, nbalimamuso, denmisien ni mogokoroba, an ka je k'an bolo di nogon ma, ka lajeli ke ji nemajolen na, ka farafinna fara nogon kan. N'o ma ke, siga t'a la, farafinna be sa nin segen in na de ! k'a sababu ke, an tenu se ka boda ye cogoya si la, k'an to nin cogo in na, n'o ye walikan kalanni ye. Ne b'a nini farafin bee fe, an ka wuli k'an ka kow nesini an barakanw na; ka tubabukan, arabukan, siniwakan, angilekan to yen. An ka segin an danbew ma. n'o sabatira, ne miiri la farafinna be taa ne. O la, n te se ka jo yan fo n ka foli ni tanuni lase «kibaru» baarakelaw ma. U te se ka fo ka se a dan na ! Ala k'u deme su ni tile.

Abudaramani Jara Sabalibugu Bamako

Poyi : Malijiriba do binna.

I da i k'i suma
I ni segen
I ni baara.
A fo mogo bee be sigiyoroni kelen ne?
Sanko san bi naani ni ko !
Ha ! do kera tine na.
N kan be jon ma ?
Seku Siraman Jara.
Ni dow k'a ma
Ko «Dugabugu karamogo»
Ko «Babilen»
Ko «Bamanan waliju»
Silameya jidibaa,
Silameya cekolo,
Silameya korotabaa an'a jensenbaa,
Tun don.
Ha ! nin kera baara ye.
Nka, donkilidalaw be kuma do fo
Ko «Saya be bu dun,
Saya be kolo dun,
K'a te se ka togo dun».
Mogo caman b'i togo fo,
O dow y'i ye,
O dow m'i ye.
A fo Seku Siraman Jara
Togo in na tunun sisan ?
Tine na Saya ka kunna,
Nk'a te se ka bali
Bawo ni saya ma
Ala Kira Mahamadu to,
Saya tenu jon to.
Ni saya ma Seku Siraman Jara to,
Saya tenu jon to.
Mogo o mogo tun mana wili,
Ce fara muso kan,
Faama fara faantan kan,
Kunkow, banaw na,
N be taa Dugabugu.
Sentanninw, Falaw
Jigi tun don.
Su ani tile
Dumuni tun te ban a ka so.
A ye Dugawu ke mogo caman ye
Ka mogo caman neji lace
Ka mogo caman magow ne.
Nbalimaw, an ka dugawu caman ke,
Seku Siraman Jara ye
Bawo jurudon ye jurusara ye.
Ala ma hincen Bamanan waliju la.

Dirisa Bakari Jara
Balikukalan Karamogo ka bo
Diyo Buwatubugu Kati fe.

Kibaru Kanubagaw Kuma Yoro

Farafinfura !

Farafinfura, farafinfura !
 Mun y'a barika dōgoya ?
 Mun y'a dēsē banaw la sisan ?
 U ko dumunifénw ! ne ma son o ma
 dē. ne miiri la furabolaw yērē nō don
 koyi.
 Nka a foko; a lamēn, n ko
 Aa ni ne ko furabolaw
 Farafinfura dōw bobagaw tē je muso
 fe, fura bōdōn;
 O be ke bi wa ? a ka dōgō dē !
 Farafinfura dōw bobagaw tē jēneya
 ke,
 O mōgōw ye joli ye furabolaw la bi ?
 Aa ne jōrolen, ne jōrolen !
 Fōlō furabōsara ni sisan taw,
 Joli bē u ni njōgon cē ?
 Farafinfura goya, bērē tē !
 Nka, a ka bon ni dijē ye !

Bancini Siriman Daa Jara
Kajan-Donmila-Kati.

Furakeli musakaw cayara

An bē don min na i ko bi, dōgotōrōsow
 ka furakeli musakaw bē ka caya
 togodalamōgōw ma. Bi, mōgō si tē
 lajē dōgotōrōsō la, n'i ma wari sara.
 O kofé farafinfuraw wari ka ca; kuma
 tē tubabufuraw ma ! Nin ye wale ye
 mingelēya bē faantanw kan kosebē.
 N'i y'a men don o don ko kēneya
 sabatira jamana kōnō, i b'a sōrō
 furakeli musakaw nōgōyara
 jamanadenw ma. A ka kan jamana
 nēmaaw ka cogoya nini nin gēleya in
 na.

Bafa konate
Konsofon - Namina.

Ala ka jamana kolo summa

Ne ka foli bē Péri Nikola ye kosebē,
 bawo a y'an dēmē baara caman na,
 janko kalankéko ta fan fe.
 An ka maakorōw b'a fō ko juman
 nunbaga juman b'a to i ka se doni
 kōrō. O de kōson ne ka foli bē ka taa
 Sagabari mōpēri bēs lajelen ye,

bawo kurān min bēs lase tile fe, u y'o
 di an ma. Ni kalan ka di i ye, n'a
 minēnw tē i bolo, i bē salaya a la. Ala
 k'an kisi salaya ma baara la.

Hali n'i y'a ye anw bē to ka kibaru
 sēben sōrō, o sababu fana bōra
 mōpērew la. Bēs bē se ka njōgon
 dēmē; nka Sagabari mōpēre ye anw
 kanu kosebē dē ! U kēra an fe kosebē.
 An bē dugawu ke u ye. Ala ka sijan ni
 kēneya d'u ma. Ala ka u to an bolo. Ala
 ka hakili juman di u ma.

An ka foli bē kibaru baarakēlaw fana
 ye kosebē; sabu, u bē baara min na, o
 te dōonin ye. An bē kibaru sōrō k'a
 kalan, o ka di an ye hali dōonin tē.
 An bē don min na i ko bi, balikukan
 b'a fe ka sabati an fe yan kosebē.
 Sisan, animateri cē duuru (5) de bē an
 kadugu kōnōyan. Olutogōw file : Piyeri
 Famusa Danbelē; Mace Danbelē;
 Siramadi Danbelē; Zaki Sēdu Sidibe;
 Famakan Danbelē.

Piyeri Famusa Danbelē
Makanakoto-Sagabari km 14.

Jigi Tarawele ye Belēdugu cē farinw dō ye

Gonba Tarawele
Doribugu Kolokani.

jamana sōrōdasi kōrōw ka wale
 temennen dōw kan.

Jigi Tarawele y'a jira ko san 1937 y'ale
 sōrō tubabuw bolo Dakar. K'u ma
 kēle kēyen; nka kōsa fētubabuwtaara
 n'u ye Tinizi. Tuma min na u sera
 Tinizi jamana kan, arabuw y'u tila
 kēlekēlaw ni njōgon cē; ale tun bē
 kapitēni Diki ka kēlejekulu la.

«Tuma min na tubabuw maga nana
 se an ma, marifa min tun bē ne bolo o

don, o ye misiketōn ye; o marifa in
 delila ka caron k'a dulonnen to ne
 kēre la».

Cēkōrōba in ka fō la, olu tun bē
 tubabuw nē kēleyōrō la. Musow tun
 bē to ka boli ka t'u dogo sōrōdasiw
 nēfē, ko sorodasiw k'u kōlōsi, kēle
 juguyalen, walasa u ka se ka kisi
 kēle masiba ma. K'o waati la kēle
 tun ka jugu kosebē dē ! Sōrōdasiw
 tun bē wele ko cēfarinw. Nka, Jigi
 Tarawele y'a jira kōkēle banna waati
 min na, ani dugu min kōnō, olu ma to
 ale hakili la. Ay'a jira ko don dōkera,
 alimanw nalen olu sōrō Faransi dugu
 dō kōnō, u cē gēleya kama, o don
 n'ale jigi tun bē nōn, sisitun bē bōale
 nun fe. K'o u delila ka don bato dō
 kōnō, min togo tun ye «Kanada».
 Jigi Tarawele y'a jira fana k'ale ka
 nimōrōmatirikili tun ye 29789 ye. Ale
 ye sanji naani kē kēle la; su ani tile,
 u bē ka mugu ci. Jigi ka fō la, olu faw
 ye min kē, olu tē se k'o kē. Ko u ma
 lakōli kē, u ma kalan were kē nka, an
 bēs lajelen bē olu de ka tōnō kan bi.
 An bē don min na i ko bi Jigi Tarawele
 si bē sanji 90 la.

Gonba Tarawele
Doribugu Kolokani.

Kunjuku

An bē don min na i ko bi, jamana
 tīnēna. Mali tīnēna k'a sababu kē
 mun ye ? Bi, an ka togodaw la, ni cē
 n'a muso kēlēla, ni muso taara a
 faso la, sanni cēlakaw ka na muso
 nōfē, i b'a sōrō muso somōgōw ye
 muso bila ka taa Bamako. Ka sōrō
 fōlō, ni muso tun suutera ka taga a
 faso la, fa ni ba tun bē muso to so
 kōnōyēn fōcēlakaw ka na. Tuma min
 na, ni cēlakaw nana, kuma bē
 badenya fō k'a ban pewu.

Jamana nēmōgōw ni sigidaw
 nēmōgōw ka kan ka nin ko lajē ji
 nēmajelen na, walasa a bē se ka
 dabila jamana kōnō cogo min na.

Namankolo Tarawele
Kunjuku - Namina.

Muruti donna bënke ciyentaliko laada la Burukina marabolo do kono

Kabini lawale la, Tumi dugu n'a njogonna turukadugu wali karaborodugu minnu be Sindu marabolo kono, Burukina jamana la, olu kalaada sigilen ye bënke ciyentali de ye. Mogo si t'i wolofa ciyen ta. Bee b'i woloba balimake de ciyen ta, n'o y'i benke ye. O laada sigira mogo minnu fe, olu te dije kono tugun. Nka, a sigira ni naniya min ye, a sigira kan minnu kan, a sigira, k'a sabatilan ke boli suguya min ye, dugulen bee b'olu don, bawo, olu fana y'u danma ciyentw de ye, minnu be latemen njogon ma, bulonda kelen kelen bee mogokorobaw fe.

Mogokorobaw gasisigilikow ani bolikow de be mogo caman bali ka şira korobila. N'ote, a laada dadigilen be denmisennamogo minnu na, an'a kelen be ka minnu farifaga, olu be ka caya, ka t'a fe. Dow wolofaw faatura ka nafolo bugunnen ani baganw ni fen na fama suguya caman minnu t'u ko, n'u ma fosi soro la, olu b'o dusukasi n'o mone an'o segen kene kan. Dow be jore la k'o fen caman minnu b'u ka cekorobaw bolo, don do la, o bee bëna ta, u sigilen nena, k'u di u kalamew ma, k'olu yere tegé ko, k'a b'a ciyenko bee la. Nin mogow bee ko k'a laada bennen t'olu ma, cogo si la. Okoson, ujor'u murutisen kan, ka yoro bee ke mankan ye, walasa k'a laada wuli. Ubee segenna o mankanci la, k'u yere lafiya, k'a ko t'a cogo la. Uye mogow soro yoro bee la. K'u dusu lasumaya, nka, u ma mogow soro yoro si k'u deme k'a laada wulikow ke.

Marabolo bee kono, hali n'a wulili ka di mogo caman ye, bee be siran dugusigibaga folow ka dangalikuma folen koroj ne. O siranya temennen ko, mogo si man farin duguw ani du kelen kelen bee dasiriboli sidonnenw ka baarajuguw ne.

A laadako be ciyentalaw bila njogon na cogo bee la. Minnu b'u yere faga baara la u wolofaw ye, fo k'olu ke fentigiw ye, olu te se ka k'u wolofaw ciyentalala werew fe. Mogo tegé be ko

k'a b'i yere ka nafolo nininen minnu na, k'o bee ta, k'a di mogo were sigilen nana min ma, i te se ka k'o tigi fe, hali n'o ker'i kalame ye. O juguya yero do ye denmisennamogo banni ye baara suguya bee ma duguw kono. U t'a ke wolofaw ye, kuma te jekuluw ni porozew n'u njogonnaw ma. Ni samiyé surunnyara, a caman be dugu bila, ka t'u kunfe, tunga la. Dow be t'u benkew fe yen, ka taa baara k'olu ye, bawo, o baara de nafa b'u kan. O be diya dow la, ka goya dow la. A goyara ce do la Dirisa Kara. Ale ye san 12 de ke baara la a benke fe yen. Ale de tun b'o n'a ka mogow ka nisongow sara, fo ka na s'a seginni ma a fasola, ka baara k'a yere ye. A mogow masina bee be dugubila koro don fo ka dugubila fisaya ni toli ye dugu kono, ka baara ke, ka sori'diminien be dugumogow bee koro ciyentaliko yelembabalya la.

Nin bee la, ce do be Tumi dugu kono, ko Ibarahima Hiye, min njogon te Sindu marabolo mogo murutilenw na, k'o sababu k'a ciyentaliko ye, n'o dadigira ale la kosebe. Dugukolo ni bagan ani nafolo caman tun b'a wolofa bolo. O faatulenna, aletegé kora k'a bociyenko la. A san 15 de ye ninan ye, a jolen b'a murutisen kan. A folbla ka du dasiriboli waraka k'a lafili. Mogo dow k'o la ko fa donna a la; dow ko k'a t'a ni sita, k'a be sa dogokun kono. Dow k'a te temen kalo kelen kan. Dow ko san kelen. Bee y'i ta fo. Nka, hali bi, Ibarahima be balo la. O ye mogo caman tige boliw la, n'o y'a ciyentako ni ko werew sabatilan ye. A ye dugu kamalenw ka cikejekulu min sigi, a b'o njemogoya baaraw la cogo o cogo, ot'a bali ka se mogow ma yorowla, walasa bee ka ciyentaliko laada wuli. A n'a njogonna bee jigi dalen be fen caman kan, i ko dilneko ni kalanko ani fangaso yere. U ka jate la, n'olu y'u sen don a la, ka far'u ka mogow kan, minnu kalannen don, ani minnu ma kalan, hali n'a ko ma dabilia yoronin kelen, a be bo mogow hakili la, don o don, ka t'a fe.

Suleymani Watara
ni Amadu Gani Kante.

Wulufa be ka mogow faga san o san

San keme wulufa boloci folow kelen kofe, a jirala ko san o san, bana in be ka hadamadenw bone u ni la, dije fan tan ni naani bee fe. San o san wulufa be mogo 40.000 faga dije kono. N'iyedine lamini wulufaw keme-sigi, i b'a soro 80 be Azi jamanaw kan. Azi jamanaw fana cela, Indu jamana ta ka jugu ni bee ta ye; sabu yen, san o san, wulufa be mogo 35.000 faga. Indu jamanadenw hake be se miliyon 300 ma. Wulu miliyon 20 b'a jamanaw kan. Olu fana na, n'iye keme ta, i b'a soro wulu 80 be palonpalon na u kunfe ten. Azi jamana bölen ko yen, yero min wulufako ka jugu, o ye farafina ye. Diye lamini wulufaw kemejate la, farafinna ta ye 2 ye, ka se 3 ma; Ameriki latini ta ye tilance ye, ka se kelen ma. Asabatira ko nin jamana kofolen ninnu bee ka wulufa sababu be bo wulu doron de la, k'a soro wulufa be se ka soro bagan werew fe, i n'a fo jakuma, kungowulunin, gantoronin, ani kungokonowara werew.

Jatemine law y'a jira ko wulufa banakise ni erewoliweri kise de bölen be njogon fe kosebe. Fura minnu lakodonnen don ni banakise towfagali ye, ko «antibiyotigiw, «olu te se k'ale faga.

Tuma min na wulufa bëna wulufaga, banakise in be soro a daji la o waati. Hadamadenw ni baganw be banakise soro cinni sira de fe. Wulufato dan ye k'i cin, walima k'i non, walima a daji ka s'i ma, bana be yelema i fe o yoro bee. N'a dara kene kan k'o wulufa be mogo min na, kisicogo t'o tigi la tugun.

Wulufa këleli ka kan ka damine ni baganw këleli ye, minnu b'a yelema u bagan njogonw ni hadamadenw fe. A kelecogo numan do faha ye boloci ye. Wulufato ka mogo, walima bagan cinnen bolo ka kan, ka ci o yoronin bee. K'a fokondelila ka boloci ke min be mogo tanga wulufa ma, o t'a la. Hali n'i bolo cira koren, ni wulufato y'i cin, i bolo ka kan ka ci kokura.

Sharilimani Hunsa Badama Dukure

Ameriki sorodasimuso awiyonbolila do ka labilaliko A TUN KOROLEN DON NI DJNE BEE YE.

San 1980 la, Ameriki jamana sariyasoba y'a jira ko danfara min be cew ni musow ce sorodasiyakola, o ka wuli, walasa musow fana ka ke kelenew ye. O kuma fora san min na, o ni ninan ce, n'i ye kelen kelen kura kulu keme kelen o kelen ta Ameriki kono, i b'a soro musow y'a tilako naani ye.

Taalen nefe, mogo minnu tilala u ka sorodasiya kalan na,, san 1995 la, muso do b'olu la, n'o togo ye KELI Filin, n'o kelen doren de sorola kalanden tennamogo 15 kulu folo la. O b'i n'a fo muso kelen soroli cew dama cela. O de ye KELI ke muso folo ye, Ameriki bee kono, min kera kelenke awiyon suguya «B 52» bolibaga ye, n'a be'f'oma ko «piloti», ka masor'u ka kalan kera sanfe kels kecogodekan,, n'oye awiyonnakels ye. Jalako siratige la,, KELI ye Liyetenanmusomandeye, minfolola ka kelenke awiyon bolili «dipulamu» soro Ameriki jamana kono, a ka kalan bannen ko, san 1995 la.

Liyetenan KELI talen baara la, a bilala ka taa yero folo min na, o kera Mino dugu (Minot) kelenke awiyon dagayoro ye, n'o be wele ko «bazi», n'o sigilen be Ameriki ni Kanada jamana dance la. Otuma la, a b'a ka npogotigya tan ni filo la. N'a y'a ka ka sorodasifininv don, o ye fileliko dan bee ye. A cekaji. Soro b'a la. Togo b'a la. O n'a taa bee, a ma nenajecogo sora yere la yero si, kabini «bazi» konona la, fo ka se dugu konona ma. A be siran cew k'u dorogo a la, ka masor'u ka sariya la, ceko ni musoko bee ye nangilikoye, jencya sira kan. O misaliko la, san 1996 la, sorodasi minnu nangira jencyako la, o kera ruogo 154 ye, muso 9 be minnu na. KELI tor'o cogo de la, f'a nana jarabi ce do la. O togo ye Mariki ZIGO. O te sorodasi ye,, nk'a be baara ke «bazi» kono. A ka baara ye farikolojenajekow de ye. KELI ka jate la, ale ni ZIGO ka kanu te ke baasi ye, ka d'a kan,

Liyetenan Keli FILIN

ZIGO te sorodasi ye. O ker'a bolo jate jugu ye bawc, jencyako la, sariya ma ce bo ce la, a ma muso bo muso la. U y'u dogo cogo o cuyu, mogow bor'u kalama. O mogo folo kera ZIGO furumuso yere ye, n'o togo ye Gayila, n'o fana ye sorodasi musoman ye. O y'u ka kanu kise d'a teg'e kono, k'ukofo. U kofora tuma min na, nemogow ye KELI wele, ka kankari d'a ye. On'a taa bee, KELI ma se ka fara ZIGO la. A sonna yere, ka taa jir'a somogow la fu ka dugu la, n'o be Zorizi (Georgia) marabolo la. Nin bee la, nemogow ka segesegeli ma kotoye. O siratige la, KELI kelen k'a don ko ZIGO be'k'a yere kunbo, k'ale coron ka t'a fe,, o digir'a la. O y'a jigi tige. A y'o jate mine,, k'o ke janfa bisigi ye. O kama, a ni ye ZIGO bila, fu farako juguyara. Segesegeli donyoro'n'a boyoro cayara. A kuma sera fu ka depiteso la. O kumaw si ma KELI bali ka nangi, san 9 ni tila kaso, an'a ka sorodasiya kalan musaka bee tilako duurunan wari sarali, n'o wari hake be ben sefawari miliyon 10 ma. O nangili de kera KELI labilalicogo ye, ka bo sorodasiya la. A mankan bonyara kosebe, sorodasi kunda, ani siwili kunda, Ameriki kono an'a kukan. Bee y'i ta f'a la cogo bee la ka segen, k'a kuma dabila.

Filipu GAYARI
ni Amadu GANI Kante.

Zeyanni kaliman faatura Faransi utikalo tile 4, san 1997, k'a si to san 122 la. A sabatira ko a nogen si camantigi tun te dugukolo kokan. Zeyanni ye peresidan 17 su don Faransi. A ye geremonjali fila bee ye a ne na.

Zeyanni fa tun ye marifa feerela de ye. A furula a kanime ma, k'a si to 11 na. A janya tun ye metere kelen anisanti metere 50 ye; a girinya tun ye kg 45 ye. Geremonjali folo y'a soro a si be san 40 nogen na. A ye moden soro joona, kabini san 1926. Nka a tor'a kelen na joona k'a sababu ke a ce n'a demusonrin kelen kofe, a moden kelen sara kasaara la sa 1960, k'o si to san 36 la.

Kabini san 1995 a jirala ko Zeyanni nogen maakoro te dije kono. Nokeli do tun y'a ka so san, ko n'a sara, so be ke ale ta ye; nka o sara a ne.

A jirala ko Zeyanni tun ne te ko la tugun, wa a tun te foyi fana men. Nka, o n'a taa bee, a tun ka di a ye ka baro ke a masurunna mogow fe, ani latalitasaben tigilamogow.

Burukina Faso

Dije seleke naani demelijekulu «FIDA» ye dolariwari miliyon 41, 3 jurudon Burukina Faso la, senekelaw kalanni ni lafaamuyali kama seni ni baganmara kojew la; kerenkerennenya la musow ni senekelidew.

Deme in be ke sababu ye u ka ninini fana ke senekojew kan. Yero do ka kan ka jolew ni shew marali kama; ka laban ka bolimafew san, walasa kalan ni ninini be se ka sabati baganw ka kenyaya siratige la. Deme in ka kan ka belebele fara senekuluw ka fanga kan.

Banki Monjali ni Badama Dukure

Arabu mogo kalannen ka dogo

Arabujamanaw ka ciyakejekulu y'a jira jatemine do senfe, zuwenkalo la, san 1997, Keri dugu kono, ko n'i ye arabuw tila filo ye, i b'a soro tilance kalannen te. Ko n'i ye arabu filo jo. i b'a soro kelen ma kalan.

O temennen kofe, a sabatira fana ko n'i ye arabumuso 100 jo, minnu si be san 15 ni san ce, i b'a soro 20 kalannen te. Arabujamana kelen-kelen bee n'a ka dama jate don nin wale ninnu na.

F.2 Ni Badama Dukure.

Afiriki cikelaw kono falen be feere suguya caman na

Segenminye bololankolonya ye, wali sentanya, o bonyako jugu Afiriki jamanaw kono, o de ye cikelaw wajibya, ka feere suguya bee nini ka sor'u ka baaraw kecogo nogoyali la. Cikela minnu b'a sira kan, n'a b'u lafiya, n'u t'a koro fo mogoye, o de ka ca. Nka, taalen nefe, feerenini kera cikela caman minnu ka yeredemebaara ye, olu y'a nafa y'u ka baaraw musakaw dogoyalicogo n'u ka sorow yiriwalicogo la. A feerew ka ca dantigeli ma.

Misaliko siratige la, a jirala ko Burukina jamana yoro daw la, ni saga yemanaforokow dun, fok'a bana, n'i ye tigatulu litiri tilance k'a kan kono, n'a y'o kunun doron, a te meen, n'a ma wuli, k'i jo a sen kan. Moritani jamana faaba yere kono, n'o ye Nuwakisoti ye, baganw baloliko geleyali koso, bagantigiw b'u ka misiw, u ka sagaw n'u ka baw labalo ni sebenfura koro suguya bee do ye, u be tile ban minnu tomomi na dugu baarakeyorow n'a bolonkononaw la. Bagandogotoro minnu y'o kuma men, olu y'a jira ko sebenfura, n'o ye «papiye» ye, o fegenman far'a gelenman kan, o Dunn te fosi ke baganw na. Kameruni ni Togo jamanawn'u nogonna jamana caman werew kono, cikelaw b'u ka baganw labalonijiridenw nagawde ye, minnu be baara iziniw kono, k'u jiw ke dole ye, wali minfen sukaromaw. Ni jiridenw baarala, u nagawte mago ne izinitigiw ye tugun. N'olu taar'u lafili yoro minnu na, mogow be t'u ta yen, k'uka baganw labalon'a ye. Awaribo dan y'a donisara ye. Zayiri jamana cikela dow ye feere sor'u ka baw baloli konuman na, n'o ye jiriden dokolo ye, min be wele ko awoka. Olu ka kolosili la, awokakoloka nibaw ma, ka temen u balofen bee kan. Wari te b'o la. Afiriki jamana caman kono, cikelaw b'a don, ko n'i ye sira sene nako o nako kono, ni sirajuw wulila, olu kasa be fenjenamaninw bali ka gerew o nakoforo la, k'u be t'o senefen tijne. O tijenikow kumbenni de koso nakoforotigicaman besirasunw sene u ka nakofenw cela. O feere nafa te fo ka ban. Ajirala fana kon'iye forontoji serinakoforo fen o fen kono, fok a yoro bee labo, k'o be ke sababu ye, k'o

nakofenw kisi tijenifenw ma. Feere sorola kabasiw lamaraliko numan na. Olu be siri nogon na, k'u dulon yoro la, gabugusisi b'u soroyoromin na kosebe sanni samiyé ka se. Feere saba bee sorola sokisew lamaral la, walasa k'u tanga tijenifenw ma. Sokise ni cencen be nagami. A ni buguriye be nagami. A ni situlu, wali tigatuli be nagami. Ni sokise n'a fen ninnu doro kelen nagamina, a be bila a lasagonyoro la, sanni mago ka s'a ma. Fosi t'a soro. O temennenko, nipetorolifunfunna jiriforo min kono, saw ni sakene, ani basaw n'u nogonnaw te s'o foro kono. Ni kogogelen kisew fana funfunna jiriforo min kono, ntoriwi se yen, cogo si la. Mobilitulu nogolen koro, wali nobu ni buguriye nagaminen, n'olu doro kelen kera jiri minnu jukoro, o b'olu kisi bubagaw ma, cogo bee la. A jirala ko n'i ye nobu ni buguriye nagaminen bon yoro o yoro, o be dugumenew wele. N'olu bora doron, u b'usin ka bubagaw bee faga. Zayiri jamana la, cikela dow ye feere soro senedugukolo nogoko la, n'o ye ntingineso bogomugu ye. Olu dow b'u ka forow bin yoro la, ntingineso ka ca minnu na.

Dow be ntingineso kari k'an bogo doni, ka t'a k'u ka forow kono. A ko donna mogow kun ma, fo ka ntinginesow feereliko bila a la.

Mogo minnu b'u feere, olu ye nafolo sor'u la kosebe. O siratige la, cikela do y'a jira k'ale m'a son cogo si la, k'a ka foro ntingineso 35 di jagokela do ma, min tun b'a fe ka negeso 2, kulusi 8, duloki 6 ani taafe 3 d'a ma, a ka ntinginesow sara ye. O cikela y'a fo jagokela ye, k'ale lankolon ka yaala, a b'o koro don n'a ka ntinginesow feereli n'u falenni ye fen werew la. Keniya jamana cikelaw ye feere min soro baganw ka farikolala nperew fagali la, o taara ka kuma dan. Ni npere be bagan min na, u be je k'o koron yoro do la, ka sew bila u k'a farikolola npere bee sogin ka ban.

Tuma do la, ni bagan cayara, se kelen be se ka npere 200 nogon faga lere saba hake kono. Ob'a jira kon'iye sew girinkoye, ka nperew sogin, k'ukunun, kana nininkali ke, a ka di u ye.

Wariko fanfela la, cikelaw ye feere min sorogelya la, o ye pariye. Nka, pari te ke wariko doron kama. A be ke fen

werekwama, ikobalofenko; baganko; foronogoko ani senefenw furakelilanko, fo ka se magojeften caman werew ma. O siratige la, cikelaw be fen minnu ta jagokelaw fe, u b'olu sara n'u ka senefenw ye. O be ye feere tigelenw ye, ka don latemen ka sor'a ma ke wariboye. A kera cogo o cogo, a be fo ko feere de be bololankolon ke fentigi ye. O de kama cikelaw kono falen be feere suguya caman na, minnu b'u deme, k'u sago soro teliya ani nogoya la.

Koori furakeli kalan

Ntenendan san kalo 7nan 1997 tile 27, kalan do kera Adama Tarawele ka foro la Shodo. «CMDT» baarakela caman tun b'a kene kan. A mogoye daw togow file : Shefu de zeri Amadu Jabate. Balikukan karamogo Ali Danbelé, Lamani Tarawele, Cenegela lakoliden. Donce Buware; fumazana lakoliden. Segene balikukan karamogo n'a lakoliden tun be yen; duguw ka cidew fana tun be yen. Kuungojan Sekine Kulubali; Bafa Kane; NTinenga Sheki Madu So N° 1; Sedu Mariko; Soribugu Yaya Tarawele. Jibirili Fonba. Buwarinje Adama Dawuda Sangare ani Fuseni Fonba. Jumazana Mumuni Kulubali; Ali Pucugu ; Sidiki Jara; Modibo Tarawele Cenni Usmani; Moriba Ture, nci Sisoko; Mamadu Jara. Kalan tun be posoninji ni jisuma, nagamicogokan. Koposonin litiri kelen be ben jisuma litiri 9 ma. Litiri 10 be ben taari kelen ma. Ni litiri 10 desera taari la, ob'a jira ko ika furakeli ma. Ni litiri 10 to tora, o b'a jira ko furakeli ma. U ye furakeli dance fana fo, ani ntungubilakan.

O temennen kofe, Forotigi Adama Tarawele sera mogow koro kosebe. A ye ba kelen faga, ani minfen caman. Lere 4 de kera kalan na.

Sheki Madu So N° 1
Ntinenga — Fana.

Kodiwari ye Mali senbo san 1998 kupu DAFIRIKI la

Mali balontanna janaw

San 1997, zuluyekalo tile 27, Mali samataségew ni Kodiwari samaw ye Kuwaba ke, Buwake dugu kono, n'o ye Kodiwari galoduguba filanan ye. Nka samataségew ma se ka samaw ta Kokura. A ko in bëna jini k'a ke laada ye.

Ninkaridon in, Malidenw bëe tun hakilila tigelen don i ko nomijiranna modenw, bawo an si tun sigilen te nin sije in na, ni Kodiwari ntolatannaw ka se soroli ye. An ka jana fila minnu y'u jeniyoro fin Mali ni Alizeri ka kunben na, n'o ye Pate JALO ni Ibarahimi CAMU ye, an tun jigi dalen don minnu kan Funankeninw demenina, omogofila tununna Kodiwari gongon na.

N'an ye jatemine ke, an be se k'a fo k'u dusukoju no don wali u sirankojugu. A mana ke cogo o cogo nin ce fila ninnu de tun ka kan ka balon laben k'a di Disa ni Basala ma, olu k'a lase Kodiwarikaw ka celu kono. Nka ni ko tijena mogobolo don min na, fura t'a la.

O de y'a to, ntolatan damine na ka se sanga mugan ma, Kodiwari jana do, n'o ye Ibarahimi Bagayoko ye, o ye ntola numan do laben k'a di a cogen Ceyi Zoweli ma, min sinna ka Mali jo yaara.

O kuru donnem ma kun Basala ni Disa fe. Melke fila dusura ka jigin ni balon do ye Kodiwari kun. Nka Ala ye Kodiwari samaw deme, bawo u ka jolakanabagaw sera k'u bali ka temen.

Janaw tora tiitaati la, foka na se ntolatan sanga 24 nan ma, Ceyi Zoweli y'a deliko lamaga tugun ni balon numanba do ye mindir'a ma Geli CIRESOWA fe, n'a y'o walon n'a kunkolo ye fo ka dibi don Mali jolakanabaga Mahamadu SIDIBE nekoro. Kodiwari ntolatan samaw ye bi

fila don an na yoro min, Mali samataségew jawulila, hali u t'a don bilen u be min ke.

Nka Ala barika la, Mahamadu SIDIBE seraka Kodiwarikaw ka bi 3 bee latiye cogou nofe, k'an bo kunmasuuli la.

Séennabu waati sera k'a soro Kodiwari janaw ka fila be Mali la. File nana fiye kokura ka ntola sanga 45 to tan. Mali ye mogofila labo Pate JALO be minnu cema, ka jana kura fila ladon walasa ka ni kura don ekipu la. O fisayara bawo ntolatan kunfilanan sanga 2 nan, Sumayila KULUBALI ye kelen bo Kodiwari bi 2 la ni tiri numanba ye. Dusu kura donna samataségew kono. Uy'a jini cogo bee la ka kun Kodiwari la ni kuru filanan donni ye. Nka Ala bor'an koko, bawo an yere ka lakanabaga do, n'o ye Seyidu JALO ye, o sen tura Geli CIRESOWA ka balon tannen do la, k'obi don an yere kun. Kow tijeni daminera o yoro de la sa.

Mali balontanna janawka degeden Madu

KEYITA ye CAMU labo a tuma na, bawo tosi tun te kamalen na bilen. Modibo SIDIBE min donna a nona, o ye balon numan do bila Basala senkor. Basala ye samaw ka jo lakanabaga fila negen k'obalontadi Disa ma a k'a lase Kodiwari celu kono; nka u ye kamalen furan ni balon ye yoro la, min dagalen te. Aribitiri fana ma fila ke, a ye penaliti di Mali ma, Modibo SIDIBE ye min kari samaw ka jo la, ntola sanga 66 nan waati.

Modibo SIDIBE ka kuru donnem nana ni nagari donen y'an dusukun na, nka an tun t'a don k'o te fen meenta ye, bawo Ibarahimi BAGAYOKO nana gilasiji sumalenba bon Mali'kan ni Kodiwari ka bi 4 nandonnyiyan ka celukono, balontan sanga 74 nan tuma.

Kabin'o kera Malidenw bee tiger'a kan, ko Afiriki janaminjanaw ka ntolatan kunben min bëna ke san 1998, Wagadugu, n'o be wele KUPU-DAFIRIKI, anwta na k'o la, fadenw lajeli ye telewison na wali k'u ka ketaw lamen arajo la. Nka, n't'a fe ka seben in kunde ni n'ma fen kelen jira malidenw na, ntolatan ye fen ye, n hakili la, n'a dusu doron de b'i kono, k'a soro a dönniya t'il a, i k'i yere lafiya, o ka fisa yerenegen ye don o don.

BASIRIKI TURE.

TULON

Nin desen fila dilanbagu y'a dab'a kama, ka fili 10 k'u la. A y'olu jini.

JABI

1-Kiniite filantere, 2-Npogotigmin kunsigii, 3-Cenin da, 4-Tafe negeen, 5-Cenin jin jirbulu ds, 6-Sante jirbilo ds, 7-Dogodogoniin kars jirturnin, 8-Bolio ja, 9-Simisi bolo, 10-kan

ESITADI YE SAN 1997 KUPU DI MALLITA

San 1997, utikalo tile 2, Mali intolatan ekipuba fila, n'o ye EREYALI ni ESITADI ye, oluye ^{لوجون سوچو} KUPU DI MALI tanko 37nan kadara kono. Katabanaani dadonnen Mali ḥana ekipu fila ninnu ni ^{لوچون} ce, u ye waatijan ke k'a ^{سون} ma ^{سوچو} ko la, fôbalontan kunfôlo sanga 33nan na, Esitadi Aruna JALO ka na EREYALI jo siri foni ni bi fôlo ye.

Esitadi tun ka ni ni
EREYALI ye nin don, n
k'o n'a taa bëe, balon in
tun këra ferekënagami
ye arubitiri yëre bolo. A
ka kan ka wale können
minnu fiyë, a tun t'olu
kë, fô minnu yëre tun t'a
kun bë.

Mögöw yere tun siranna,
n'a laban tun tēna ke
jahadi ye, bawo ekipu
fila bëe ka mögöw tun

y'a damine ka kumu.
Nka Ala y'an kisi kélé ma ni Esitadi ka
bi filanan donni ye Mamadu JARA fé,
ntolatan waati sanga 88nan na.
Hakililajigin siratige la, nin ye KUPU
DI MALI tako 14nan ye Esitadi fé ka
temen JOLIBA je n'o ta ye 13 ye
sisan.

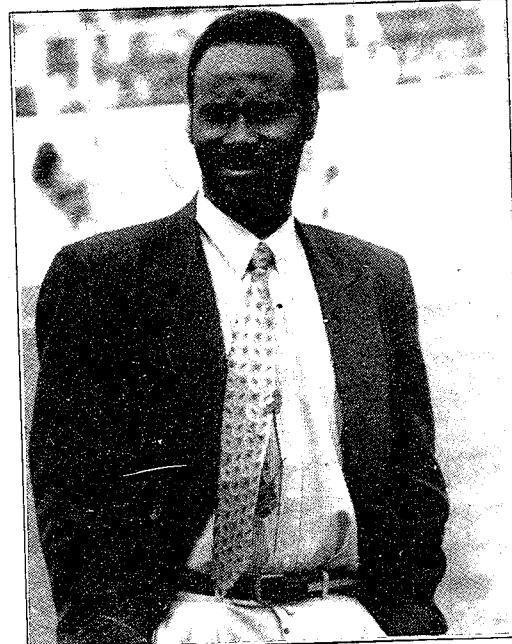
BASIRIKI TURE

KAPILABILALA

KAPI, n'a tɔgɔsεbε ye MADU KEYITA ye, Mali samatasεgew ka degeden detun don fɔka n'a bila an ka ɲanaw cili don na san 1997, zuluyekalo tile 27 Buwake dugu kono, n'o ye Kodiwari galoduguba filanan ye, jamana kofolen intolatan ɲanaw fε, n'olu bε wele ko : «SAMAW».

Madu KEYITA tun ye Mali ekipuba
dɔ de celu lakanabaga ye, n'o ye
ESITADI ye san 1970 waatiw la. O
waati kelen na, Mali samatasəgɛw
ka jo lakanabaga fana tun don. O
kɔroyekomogodogolentɛ Malidenw
na, bawosan 1972 KUPU-DAFIRIKI
min tanna Yawunde, Kameruni
faaba kono, a ye Mali kunnawolo,
k'a jeniyɔrɔfin hali ni Ala ma Kupu in
nɔgɔy'an ye.

Taalən jəfə, kapi ye səben soro ka taa Alimanijamana kantolatannaw degeli kama. O kalan bannen ko, a ye Malisamatasəgew degeli kunfolo baara ke san 1980 waati la, o ko ka tunga sira mine a ka baara in kadara

MADU KEYITA Mali
samatasegew ka degeden

kono fo Kodiwari jamana kan.
San 1993, faso mago jor'a la, k'a
wele, k'a ka na Malijanaminenjanaw
laben Tunizijanjo kama, min kera san
1994. O baara nen'a bolo fo Mali ye
jor'co 4 nan sors cew bokene kan. A

y'o tøgo duman ta bawo, Tinizi
jamana min yere ye Afiriki ñana tow
bëe bisimila, Mali ye dasili damine
dunanw jatigiw yere la.
Nka kabini Tinizi janjo bør'la, Madu
KEYITA ye pii kë ka paa kë, Malima
nori da. San 1996 KUPU DAFIRIKI
min tanna Afiriki - DISIDI, Lagine y'i
kankan Mali n'o sira cë. An ma y'o
kene kan.

An tun jigi dalen don Burukina Faso
nana kunben min kan, n'an k'o ma
«Waga 98», Alizeri ni Kodiwari ma
son k'o sira labila Kapi ye.

Ode la sa, san 1997, zuluyekalotile
28, Mali samatasęgew gosili
duguseje Kodiwari fę, bi 4 ani 2,
Mali minisiri min ka baara nesinnen
don farikolojenajekowma, Bubakari
Karamoko KULUBALI ye səben
kərenkərennen dilan ni Mali
ntolatankow nənabə jekulu ka
yamaruya ye, u y'a jira minkono, k'u
be Madu KEYITA fo, k'a
walenumandon, nka on'a taa bęe, u
b'a labila ka bo Mali samatasęgew
ka degedenya la, k'a sababu k'an
cili ye ka bo san 1998 KUPU
DAFIRIKI LA Kodiwari fę.

A ma mœn fôl yere, a jirala ko
degeden dunan dôsorola, min bëna
bil'a nona, hali a tê mœn.

Basiriki Ture

